






# Mir yar: Sheekadii Wangari Mathaay

## Eit lite frø: Historia om Wangari Maathai



-  Nicola Rijsdijk
-  Maya Marshak
-  Anwar Mohamed Dirie
-  somali / nynorsk
-  nivå 3



Tuulo ku taal dhinaca hooseyo buurta Kenya ee Bariga Afrika, gabar yar ayaa hooyadeed kala shaqeyn jirtay beeraha. Magaceedu waxa uu ahaa Wangari.

...

I ein landsby ved foten av Mount Kenya i Aust-Afrika arbeidde ei lita jente saman med mor si på åkeren. Wangari heitte ho.



Wangari bannaanka ayay aad u jeclaan jirtay. Baangad ayay ku qodqodday carrada beerta goyskooda. Waxayna dhulka qandacsan ku aastay miro aad u yaryar.



...

Wangari var glad i å vera ute. Familien hadde ein kjøkkenhage. Der vende ho grønsakshagen med macheten sin. Ho stakk små frø ned i den varme jorda.



Watigay ugu jeclayd maalinta waxa uu ahaa marka ay cadceeddu dhacdo. Marka ay mugdi saaid u noqoto aragtida dhirta, Wangari waxay ogaataa in ay tahay xilligii ay guriga aadi lahayd. Waxayna qaadaa waddoyin dhuudhuuban oo dhex maro beeraha, ayadoo gudbeyso webi yaal markay baxdo.

...

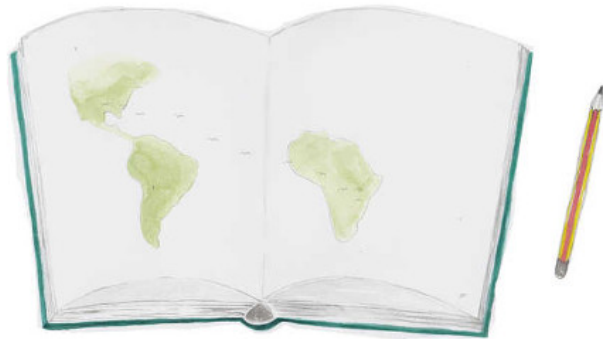
Ho syntest den beste tida på dagen var rett etter solnedgang. Når det vart for mørkt til å sjå plantene, visste ho at det var på tide å gå heim. Ho gjekk langs smale stiar på markene og over bekkar på vegen sin.



Wangari waxa ay ahayd ilma farriid ah wayna sugi la eyd in ay iskuul aado. Laakiin hooyadeed iyo aabbaheed waxa ay doonayeen in ay joogto oo ay guriga ka caawiso. Markii ay toddoba jirsatay, walaalkeed ka weyn ayaa ku qalqaaliyey waalidkeed in ay u oggolaadaan in ay iskuul aaddo.

...

Wangari var ei flink jente og ville gjerne byrja på skulen. Men mora og faren ville at ho skulle vera heime og hjelpa til. Då ho vart sju år, overtalte storebroren mor og far til å la henne få gå på skulen.



Way jeclayd in ay wax barato! Wangari waxay wax ka baratay in badan oo badan buug walbey aqrisay. Iskuulka oo ay aad ugu wanaagsanaatey darteed waxaa lagu casuumay in ay wax ku barato dalka Maraykanka. Wangari waa ay faraxday! Waxa ay doonaysay in ay wax badan ka ogaato dunida.

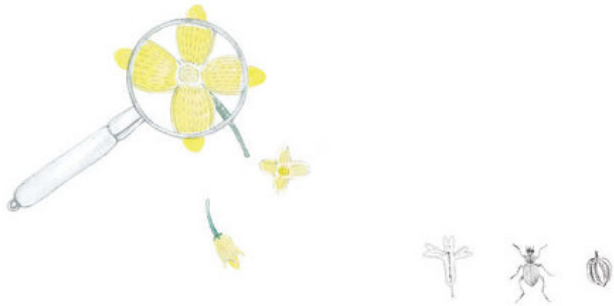
...

Ho likte å læra! Wangari lærde meir og meir for kvar bok ho las. Ho vart så flink på skulen at ho vart invitert til å studera i USA. Wangari vart så glad! Ho ville læra meir om verda.

Wangari wax badan oo cusub ayay ku baratay jaamacada maraykanka. Waxa ay baratay dhirta iyo sida ay u baxaan. Waxa ayna xusuusatay sidii ay usoo kortay: la ciyaarki walaaladeed hooska geedaha kaymihii qurxoonaa ee Kenya.

...

Wangari lærde mykje nytt på det amerikanske universitetet. Ho studerte planter og korleis dei veks. Og hugsa korleis ho hadde vakse opp sjølv: i leiker og spel med brørne sine i Kenyas vene skogar.





Markii ay wax sii barataba, waxa ay sii ogaanaysay in ay dadka Kenya aad u jeceshahay. Waxa ay doonaysay in ay noqdaan kuwo faraxsan oo xor ah. Markii ay wax sii barataba, waxa ay soo xusuusan jirtay gurigeedii Afrika.

...

Ho skjønnte ho var glad i folk frå Kenya jo meir ho lærde. Ho ville dei skulle vera glade og frie. Og jo meir ho lærde, desto meir hugsa ho heimen sin i Afrika.





Markii ay wax barashadeedii dhammeysatay, waxa ay ku noqotay Kenya. Laakiin wadankeedii waa is beddelay. Beero baaxad leh ayaa is daba jiidnaa dalki. Haweenku ma heysan xaabo ay wax ku karsadaan. Dadku fakhri ayay ahaayeen, carruurtuna waa ay gaajeysnaayeen.

...

Då ho var ferdig med å studera, drog ho tilbake til Kenya. Men landet hennar var forandra. Kjempestore bondegardar strekte seg utover i landet. Kvinnene hadde ikkje ved til å tenna bål for å laga mat. Folk var fattige og born svalt.



Wangari way garanysay waxa ay tahay in la sameeyo. Waxa ay bartay haweenkii sida dhirta miro looga abuurro. Haweenku dhirta ayay sii iibin jireen lacagta ka soo baxdana waxay u isticmaali jiren in ay qoysaskooda ku daryeelaan. Haweenkii waxa ay noqdeen kuwo faraxsan. Wangari ayaa ka caawisay in ay dareemaan awooddooda iyo xoog.

...

Wangari visste råd. Ho lærde kvinnene å planta tre ved å så frø i jorda. Kvinnene selde trea og brukte pengane til beste for familien sin. Dei vart veldig glade. Wangari hadde fått dei til å føla seg sterke og mektige.



Waxuu waqti gudbo ba, dhirtii cusbeyd waxa ay noqotay kayn, webiyadiina mar kale ayay biyo keeneen. Farriintii Wangari, Afrika ayay ku faaftay. Maanta, malaayiin geedo ah ayaa ka soo baxay mirihii Wangari.

...

Tida gjekk og dei nye trea voks og vart til skog, og det kom vatn i elvene igjen. Historia om Wangari spreidde seg over heile Afrika. I dag er det millionar av tre som har vakse opp frå Wangaris frø.



Wangari si adag ayay u shaqaysay. Dadka dunida oo dhan ayaa ogaaday, waxaa na la siiyey abaalmarin caan ah. Waxa la yiraahdaa Abaalmarinta Nabada ee Nobel, waxa ayna noqotay haweeneyda ugu horeysay ee kaligeed Afrika laga siiyey abid.

...

Wangari hadde arbeidd hardt. Folk over heile verda la merke til det og dei gav henne ein berømt pris. Han vert kalla Nobels fredspris. Ho vart den første afrikanske kvinna som fekk han.

Wangari waxa ay dhimatay 2011, laakiin waa aannu xusuusannaa mar walba oo aan aragno geed qurux badan.

...

Wangari døydde i 2011, men vi kan tenkja på henne kvar gong vi ser eit vent tre.





# Barnebøker for Norge

[barneboker.no](http://barneboker.no)

**Mir yar: Sheekadii Wangari Mathaay**

**Eit lite frø: Historia om Wangari Maathai**

Skrevet av: Nicola Rijdsdijk

Illustret av: Maya Marshak

Oversatt av: Anwar Mohamed Dirie (so), Espen Stranger-Johannessen, Martine Rørstad Sand (nn)

Denne fortellingen kommer fra African Storybook ([africanstorybook.org](http://africanstorybook.org)) og er videreformidlet av Barnebøker for Norge ([barneboker.no](http://barneboker.no)), som tilbyr barnebøker på mange språk som snakkes i Norge.

Dette verket er lisensiert under en Creative Commons

[Navngivelse 4.0 Internasjonal Lisens](https://creativecommons.org/licenses/by/4.0/).